
[2024-3-RE](#)

Causa 2024-3-RE

(Masson Blanch c/ Principat d'Andorra)

Número de registre 22-2024. Recurs d'empara

Sentència del 15 de març del 2024

BOPA núm. 38, del 27 de març del 2024

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 12 de gener del 2024, per la representació processal del Sr. Juan Marco Masson Blanch, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra la inactivitat de la Secció d'Instrucció Especialitzada Altres 1 de la Batllia en relació amb els autes penals 0000001/2019, anomenada causa Landstreet, que derivaria en una presumpta vulneració del dret a un judici de durada raonable, reconegut a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració del dret esmentat, que s'ordini a la batlle instructora que faci cessar les vulneracions al·legades en el termini més breu possible, i que com a màxim en dos mesos, dicti, si escau, l'acte de processament corresponent, previ o no desglossament, i procedeixi a la conclusió del sumari; així mateix, demana que es reconegui el dret del recurrent a ser indemnitzat pels perjudicis soferts;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Vist l'aute del Tribunal Constitucional del 15 de gener del 2024 que va admetre a tràmit, aquesta causa sense efectes suspensius;

Vist l'escrit d'al·legacions presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 2 de febrer del 2024, pel Ministeri Fiscal;

Vistes les conclusions formulades dintre de termini per la part recurrent i pel Ministeri Fiscal;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Jean-Yves Caullet;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. En el marc de les diligències prèvies incoades contra una sèrie de persones per uns presumptes delictes d'abús de posició dominant, d'administració deslleial d'una empresa, de defraudació a la CASS, de falsejament de comptes i de blanqueig de diners, el 17 de febrer del 2017, la Secció d'Instrucció Especialitzada 1 de la Batllia va dictar un aute mitjançant el qual ordenava el bloqueig i l'embargament de tots els fons bancaris d'unes 130 persones percebuts de la societat Landstreet International, Inc.

Per consegüent, en l'execució de l'aute esmentat, es van bloquejar i embargar tots els fons rebuts pel Sr. Juan Marco Masson Blanch derivats del seu contracte de prestació de serveis amb la BPA.

1.2. El 6 de març del 2017, la representació processal del Sr. Juan Marco Masson Blanch va presentar un escrit en què sol·licitava l'aixecament urgent del bloqueig i de l'embargament dels fons esmentats i adjuntava tota la informació i documentació que acreditava la licitud de la totalitat dels ingressos percebuts.

1.3. Després de reiterar en diverses ocasions la seva petició sense obtenir cap resposta, el 22 d'octubre del 2019, la representació processal del Sr. Juan Marco Masson Blanch va interposar un recurs d'empara per la inactivitat de la Batllia en la causa anomenada Landstreet que derivaria en una presumpta vulneració del dret a un procés degut de durada raonable, reconegut a l'article 10 de la Constitució.

1.4. El 17 de febrer del 2020, el Tribunal Constitucional va dictar una sentència mitjançant la qual decidia estimar el recurs d'empara interposat pel Sr. Juan Marco Masson Blanch, declarava que s'havia vulnerat el seu dret fonamental a un judici de durada raonable pel que feia a la petició

continguda en el seu escrit del 6 de març del 2017 com a qüestió incidental per ell plantejada, i reposava al recurrent en la integritat del seu dret i amb aquesta finalitat, declarava que la Batllia havia d'adoptar les mesures pertinents per tal que, en el termini més breu possible, cessés la demora i es dictés una resolució fonamentada en Dret sobre el fons de la pretensió plantejada en l'incident de constant referència.

1.5. El 28 de febrer del 2023, la representació processal del Sr. Juan Marco Masson Blanch va tornar a sol·licitar l'arxivament definitiu o el sobreseïment provisional de les actuacions, especialment en relació amb les mesures cautelars que l'afectaven.

1.6. No havent obtingut cap resposta, el 12 de gener del 2024, la representació processal del Sr. Juan Marco Masson Blanch va interposar un recurs d'empara contra la inactivitat de la Secció d'Instrucció Especialitzada Altres 1 de la Batllia per la presumpta vulneració del dret a un judici de durada raonable, reconegut a l'article 10 de la Constitució.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació del recurrent

- D'una banda, el recurrent destaca la durada global de la instrucció que és de 9 anys, així com la de la mesura cautelar de bloqueig dels seus actius que dura des de fa quasi 7 anys, i, d'altra banda, posa en relleu els 11 mesos durant els quals la seva petició d'arxivament o de sobreseïment i d'aixecament de la mesura cautelar ha romàs sense resposta.

- Per donar suport al seu recurs, cita les disposicions del Codi de procediment penal, així com la jurisprudència constitucional constant en matèria de dilacions indegudes.

- Posant en pràctica els elements de la jurisprudència constitucional al seu cas concret, en dedueix que s'ha vulnerat el seu dret a un procés de durada raonable, establert a l'article 10 de la Constitució, vulneració derivada de la inactivitat de la Secció d'Instrucció Especialitzada Altres 1 de la Batllia, tant pel que fa a la durada global del procediment, com pel que fa a la durada de la manca de resposta de la petició concreta del 28 de febrer del 2023.

- Així mateix, recorda igualment el seu recurs d'empara anterior en aquesta mateixa causa que va fer l'objecte de la sentència del 17 de gener del 2020 del Tribunal Constitucional, en què se li va atorgar l'empara, perquè la Batllia tampoc contestava una petició similar dins un termini raonable i en què el Tribunal va ordenar a la Batllia d'adoptar les mesures pertinents per tal que, en el termini més breu possible, cessés la vulneració denunciada.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració del dret esmentat, que s'ordini a la batlle instructora que faci cessar les vulneracions al·legades en el termini més breu possible, i que com a màxim en dos mesos, dicti, si escau, l'acte de processament corresponent, previ o no desglossament, i procedeixi a la conclusió del sumari; així mateix, demana que es reconegui el seu dret a ser indemnitzat pels perjudicis soferts.

2.2. Argumentació del Ministeri Fiscal

- El Ministeri Fiscal manifesta que des del 28 de febrer del 2023, data de la presentació de l'escrit del recurrent en què demana l'arxivament definitiu o el sobreseïment provisional de les actuacions, i l'aixecament de les mesures cautelars que l'afecten, diversos elements han estat aportats a la instrucció i, per consegüent, no es pot al·legar que hi hagi hagut inactivitat per part de la batlle instructora.

- Insisteix en què la causa és molt complexa i que aquest element justifica el temps necessari per obtenir la resposta sol·licitada.

- Per tant, conclou que d'acord amb la jurisprudència constitucional aquest termini no és irraonable i que el dret a un procés de durada raonable no ha estat vulnerat, raó per la qual aquest recurs d'empara ha de ser desestimat.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. Com a qüestió prèvia, cal recordar que en el marc d'un recurs d'empara presentat per la presumpta vulneració del dret a un procés de durada raonable, no correspon a aquest Tribunal Constitucional pronunciar-se sobre els arguments de fons presentats pel recurrent respecte de la seva implicació en la causa que s'està instruint, com tampoc sobre aquells elements citats pel Ministeri Fiscal respecte d'aquesta mateixa qüestió.

3.2. Allò que aquest Tribunal ha de resoldre rau exclusivament en el caràcter raonable o no del termini global de la instrucció i en el de la manca de resposta de la petició del recurrent presentada el 28 de febrer del 2023.

3.3. La jurisprudència del Tribunal Constitucional en matèria de termini raonable per obtenir un procediment conforme a l'article 10.2 de la Constitució està ben establert.

Els pressupòsits per a l'estimació de la durada irraonable o de la dilació indeguda d'un determinat procés judicial són: la llarga durada en el temps; la manca relativa de complexitat de la causa; el risc de la demora; que la dilació no sigui deguda a la part que l'al·lega; i, la irrellevància del fet que la inactivitat sigui directament responsabilitat de l'òrgan judicial concernit -veg. per ex. entre d'altres, les sentències del 14 de març del 2001 (causa 2000-17-RE), del 7 de setembre del 2005 (causa 2005-21-RE), del 7 de maig del 2018 (causes 2017-38-RE i 2017-54-RE), del 7 de setembre del 2018 (causa 2018-10-RE), del 19 de desembre del 2018 (causa 2018-50-RE), del 22 de maig del 2019 (causa 2019-14-RE), del 13 de juliol del 2020 (causa 2020-19-RE), del 14 de febrer del 2022 (causa 2021-97-RE), del 20 d'abril del 2022 (causa 2022-23-RE), del 7 de setembre del 2023 (causes 2023-38-RE i 2023-39-RE), del 20 de novembre del 2023 (causes 2023-53-RE, 2023-55-RE i 2023-60-RE), i més recentment del 15 de gener del 2024 (causa 2023-76-RE).

3.4. En aquest supòsit que cal examinar, pel que fa a la durada global de la instrucció, la complexitat particular de la causa no genera discussió, així com la continuïtat de l'activitat de la Justícia. L'actitud de les parts, i no de manera específica la del recurrent, també ha tingut un efecte notable en els terminis, com així ho destacava el Ministeri Fiscal en el recurs d'empara 2019-70-RE. Així doncs, respecte d'aquest punt, d'acord amb la jurisprudència constitucional, el caràcter no raonable de la durada global de la instrucció i de les mesures cautelars no pot ser estimada.

3.5. Pel que fa a la manca de resposta a la petició del recurrent respecte de l'arxivament definitiu o del sobreseïment provisional de les actuacions, i de l'aixecament de les mesures cautelars que l'afecten, l'argument de la complexitat de l'assumpte i el del temps necessari per poder analitzar els diversos elements aportats en les actuacions també mereixen ser tinguts en compte.

3.6. Tanmateix, aquests arguments no han de derivar en l'acceptació d'una absència de resposta, eventualment negativa, que priva al justiciable d'un recurs possible contra aquesta resposta. Cal, doncs, ponderar l'argument de la complexitat de l'assumpte amb la naturalesa estricta de la qüestió del recurrent que ha quedat sense resposta.

3.7. En aquest cas concret un termini d'11 mesos no es pot considerar raonable respecte d'una qüestió, certament relativa a unes actuacions complexes, però inherentment senzilla.

3.8. Per consegüent, el dret a un procés raonable ha estat vulnerat respecte d'aquesta qüestió, i, aquest recurs d'empara ha de ser parcialment estimat.

3.9. No obstant això, el Tribunal Constitucional constata que aquesta vulneració ha cessat mitjançant l'aute dictat per la Secció d'Instrucció Especialitzada Altres 1 de la Batllia del 9 de febrer del 2024, i per tant, no és necessari que ordeni a la batlle instructora que s'hi pronunciï.

3.10. Altrament, cal declarar que el recurrent té dret a ser indemnitzat per les dilacions produïdes.

3.11. L'estimació del recurs d'empara comporta que no sigui procedent cap condemna especial en costes (article 92.4 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional *a contrario*).

Decisió:

En atenció a tot això que s'ha exposat, el Tribunal Constitucional, per l'autoritat que li confereix la Constitució del Principat d'Andorra,

Ha decidit:

1. Estimar parcialment el recurs d'empara 2024-3-RE interposat per la representació processal del Sr. Juan Marco Masson Blanch.
2. Declarar que s'ha vulnerat el seu dret a un judici de durada raonable, reconegut a l'article 10 de la Constitució.
3. Declarar que el recurrent té dret a ser indemnitzat en la quantia que determini la jurisdicció ordinària mitjançant el procediment adient.
4. No fer imposició de les costes processals en relació amb aquest recurs d'empara.
5. Publicar aquesta sentència, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

I així, per aquesta sentència nostra, que ha de ser notificada a la representació processal del recurrent, al president de la Batllia i al Ministeri Fiscal, ho pronunciem, manem i signem a Andorra la Vella, el 15 de març del 2024.

Jean-Yves Caullet Joan Manel Abril Campoy

President Vicepresident

Magistrat Magistrat